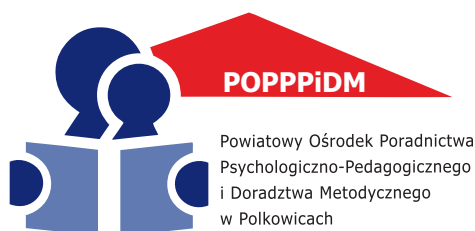

BIULETYN

Powiatowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Polkowicach

nr 25 / kwiecień 2022

W numerze między innymi:

- „Uczeń zdolny na lekcji języka obcego”,
- „W poszukiwaniu źródeł inspiracji...”,
- „Kody QR na lekcji”,
- „Jak skutecznie rozwiązywać problemy uczniów? – efektywna rozmowa z rodzicami”,
- „Przyczyny cyberprzemocy wśród młodzieży”,
- „INNOWACJA PEDAGOGICZNA – „Piękna nasza Polska cała”. Przedszkole Miejskie Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi w Polkowicach”,
- „MAŁY MIŚ W ŚWIECIE WIELKIEJ LITERATURY” – Międzynarodowy projekt edukacyjny w Publicznym Przedszkolu w Radwanicach”,
- „Jak rozprawiliśmy się z rozprawką”.

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo

To już dwudziesty piąty numer „Biuletynu Powiatowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Polkowicach” – swoisty jubileusz. Cieszymy się, że dzięki Państwa współpracy nadal możemy na łamach naszego periodyku promować przedsięwzięcia placówek oświatowych, stwarzać warunki do wymiany pomysłów i doświadczeń, również podejmować tematykę związaną z aktualnościami w edukacji.

Żywimy nadzieję, że publikowane materiały nadal będą inspiracją dla każdego, kto uznaje wartość nauczania i kształcenia z pasją. Pragniemy nie tylko informować o działaniach PODM w Polkowicach, ale również o dokonaniach nauczycieli i ich uczniów. Z przyjemnością dzielimy się sprawdzonymi pomysłami na praktyczne, a najmilej widziane – innowacyjne – rozwiązania w codziennej pracy pedagogicznej.

W biuletynie utrwaliliśmy publikacje, których Autorzy chętnie opisują przedsięwzięcia i prezentują własne opracowania metodyczne. W kolejnych numerach można także wyrazić opinie o aktualnościach w oświacie, literaturze, kulturze. Nieustająco liczymy na owocną współpracę z Państwem i zachęcamy do publikowania.

Redakcja nie bierze odpowiedzialności za zawartość merytoryczną publikacji. Nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

Z wyrazami szacunku

Redakcja

WIZJE – KONCEPCJE – DOŚWIADCZENIA NASZEJ PLACÓWKI

Uczeń zdolny na lekcji języka obcego

O uczniach mówimy zwykle w odniesieniu do dzieci siedmioletnich lub starszych, które funkcjonują w zinstytucjonalizowanym systemie edukacji. Są one już niemal całkowicie ukształtowane pod względem intelektualnym, jednak tylko częściowo ich inteligencja zależy od genów. W większej mierze potencjał dzieci formowany jest przez środowisko rodzinne oraz przez wychowanie przedszkolne.

Kluczowym czynnikiem warunkującym procesy poznawcze i rozwój potencjału ucznia jest neuroplastyczność mózgu, czyli jego naturalna gotowość, zdolność do ciągłego uczenia się. Uczeń trafiający w mury szkolne charakteryzuje się wrodzoną ciekawością, chęcią odkrywania tego, co nowe, a proces tworzenia nowych komórek – zwany neurogenezą – jest obserwowany niezależnie od wieku. Oznacza to, że czas 12 lat spędzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej nie musi być czasem straconym. Co prawda nauczyciele nadal koncentrują się na realizacji podstawy programowej, a nie na zainteresowaniach uczniów, jednak odkrycia naukowe z zakresu neurodydaktyki przynoszą nowe możliwości w obszarze stosowanych strategii, metod i technik nauczania. Dotyczy to również procesu nauczania i uczenia się języków obcych.

Dziecko powinno mieć kontakt z językiem obcym od najwcześniejszych chwil życia. Twierdzi się nawet, że język obcy powinien towarzyszyć dziecku już w okresie ciąży, a wtedy łatwiej i szybciej dojdzie do naturalnego przyswojenia obcych słów, odmiennej melodii, prawidłowego akcentu i wymowy w przyszłości. Małe dziecko chłonie z otoczenia jak gąbka. Ma to z pewnością związek z istnieniem i funkcjonowaniem w mózgu neuronów lustrzanych, których całe sieci najintensywniej rozwijają się w pierwszych latach życia dziecka, jak i w młodszych klasach szkolnych. Neurony lustrzane uruchamiają się kiedy uczniowie obserwują zachowanie innych oraz ich naśladują. Prawidłowe wzorce zachowania nacechowane pasją i zaangażowaniem, dobre relacje, różnorodne role, w które uczeń wciela się – to środowisko przyjazne mózgowi. Nieprzypadkowo zaleca się stosowanie w procesie nauczania języka obcego różnorodnych metod aktywizujących ucznia, dzięki którym zachodzi uczenie się poprzez działanie, poznawanie, odkrywanie oraz przeżywanie.

Emocje i relacje pomiędzy nauczycielem a uczniami stanowią fundament efektywności nauczania. Samopoczucie uczniów oraz atmosfera podczas nauki albo dynamizują ten proces albo go blokują. Motywacja do nauki, kreatywność oraz ciekawość poznawcza rozwijają się jedynie, gdy uczniowi towarzyszy poczucie bezpieczeństwa i spokoju, atmosfera wolna od stresu, czyli ogólnie komfort emocjonalny, na który składają się również dobre relacje z nauczycielem. Uczniowie powinni odczuwać, że są ważni, lubiani, rozumiani i wspierani przez nauczyciela, a wówczas ich potencjał, zdolności i zainteresowania językowe mogą być w pełni wykorzystane i rozwijane. Tylko jeśli będą ufać swojemu nauczycielowi i w pewnym sensie lubić go, będą go naśladować oraz łatwiej im będzie pokonać na przykład realnie istniejący lęk przed mówieniem.

W rzeczywistości szkolnej nauczyciele spotykają się z różnym poziomem zdolności i zainteresowania nauką języków obcych. Obowiązkiem każdej szkoły jest identyfikowanie uczniów szczególnie uzdolnionych, w tym w zakresie języków obcych, ponieważ są to uczniowie ze specjalnymi potrzebami

edukacyjnymi. Marzena Żylińska w następujący sposób określa rolę szkoły w tej kwestii: „Dobra szkoła, zamiast stawiać wszystkim takie same wymagania, powinna respektować różnice między uczniami i każdemu umożliwić rozwijanie uzdolnień” (Żylińska, 2013). Dla pełnego obrazu, warto wspomnieć o rozróżnieniu stosowanym często w opracowaniach tego tematu. Mówi się zatem o zdolnościach definiowanych jako: „różnice indywidualne w funkcjonowaniu procesów poznawczych, angażujących takie funkcje, jak pamięć, uwaga, a także obejmujących strategie rozumowania i przetwarzania informacji” (Limont, 2010). Natomiast zdolności specyficzne (kierunkowe) łączące się z konkretnym rodzajem działania nazywane są uzdolnieniami, które stwarzają możliwości wysokich osiągnięć w konkretnej dziedzinie. Jednym z obszarów uzdolnień wyróżnionych przez H. Gardnera jest inteligencja językowa, obok naukowej, matematyczno-logicznej, wizualno-przestrzennej, intrapersonalnej, kinestetycznej, społecznej oraz muzycznej.

Uczeń uzdolniony w obszarze języków obcych charakteryzuje się przede wszystkim wysokim poziomem umiejętności przetwarzania informacji. Procesy zachodzące w tym obszarze stanowią podstawę uczenia się języków obcych oraz wpływają na inteligencję ucznia (Sobańska – Jędrych, 2013). Ucznia zdolnego językowo cechować będzie na pewno: umiejętność przechowywania materiału językowego i korzystania z niego z pamięci, umiejętność rozpoznawania funkcji słów w zdaniu nazywana także wrażliwością gramatyczną, umiejętność wnioskowania w zakresie reguł językowych na podstawie przykładów oraz wybitna pamięć, dzięki której uczeń w krótkim czasie przyswaja dużą ilość materiału językowego i skojarzeń.

Do identyfikacji uczniów zdolnych dochodzi na różne sposoby. Nauczyciele sami mogą nominować takich uczniów lub skorzystać ze wskazań ich rodziców oraz przeprowadzić wywiad z uczniami. Do powszechnie stosowanych sposobów pomiaru zdolności zaliczyć można również obserwacje, analizę wyników sprawdzianów umiejętności i kompetencji, wyniki konkursów, portfolio, testy inteligencji ogólnej, testy twórczości oraz testy diagnostyczne. Bez względu na wybrany sposób pomiaru, najważniejsze wydaje się objęcie opieką ucznia uzdolnionego i zaspokojenie jego specyficznych potrzeb poprzez rozwijanie i ukierunkowanie zdolności oraz wspieranie w każdej sferze. Dobór treści nauczania dla ucznia zdolnego językowo odbywać się może według trzech funkcji: przyspieszającej, wzbogacającej lub zindywidualizowanej. W tym sensie, uczeń zdolny może otrzymać treści z klas programowo wyższych lub treści bardziej złożone wymagające np. umiejętności abstrakcyjnego myślenia. Natomiast część treści uczeń zdolny powinien sam wybrać i zgłębiać w trakcie indywidualnej nauki.

Inną kwestią pozostaje wybór strategii i technik pracy z uczniem zdolnym językowo na lekcji z całą klasą lub na zajęciach przeznaczonych tylko dla uczniów zdolnych. Wybór metod w pierwszej kolejności zależeć będzie od wieku uczniów. I tak w pierwszym etapie edukacyjnym, proces wspierania uzdolnień uczniów skupia się na podtrzymywaniu i rozwijaniu ich zainteresowania językiem obcym. Do tego celu świetnie nadają się takie formy pracy jak: gry i zabawy językowe, różnorodne środki wizualne, piosenki i konkursy, pacynka „odwiedzająca” uczniów na lekcji, łamańce językowe i inne formy operujące humorem, scenki i sztuki teatralne. W klasach starszych szkoły podstawowej (drugi etap edukacyjny) wspieranie uzdolnień obejmuje już nie tylko rozwijanie zainteresowania językiem, ale także wsparcie twórczego, samodzielnego sposobu myślenia. Adekwatne formy pracy z uczniem zdolnym na tym etapie edukacji to np.: projekty, stacje zadaniowe oraz inne otwarte formy pracy, tworzenie przez uczniów własnych gier i zabaw językowych, różnorodne zadania uwzględniające możliwości uczniów (nie za łatwe i nie za trudne), filmy obcojęzyczne, stosowanie metody indukcyjnej. Uczeń zdolny w szkole ponadpodstawowej potrzebuje bardziej specjalizacyjnego podejścia w trakcie lekcji języka obcego. Oprócz metody indukcji i otwartych form pracy, nauczyciel powinien umożliwić uczniom dyskusowanie, argumentowanie oraz

eksperymentowanie, pracę w oparciu o różne sposoby pozyskiwania informacji, twórcze i oryginalne wypowiedzi ustne i pisemne, pomoc nauczycielowi w prowadzeniu lekcji.

Szkoła ma do spełnienia dużą rolę w zakresie pracy z uczniem zdolnym, czyli uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Cele kształcenia i wychowania takiego ucznia muszą być długoplanowe, a ich realizacja wymaga twórczej pracy nauczycieli, gotowych do rozwijania swoich kompetencji i umiejętności zawodowych. Szczególną uwagę należy zwrócić na tworzenie prawidłowych relacji nauczyciel- uczeń- rodzice, dzięki którym uczeń uzyska niezbędne wsparcie w rozwoju swoich pasji, uzdolnień i zainteresowań,

Bibliografia

- MW. Limont, *Uczeń zdolny. Jak go rozpoznać i jak z nim pracować?* Sopot 2010
- K. Minge, N. Minge, *Jak kreatywnie wspierać rozwój dziecka?* Warszawa 2011
- J. Sobańska – Jędrych, B. Karpeta – Peć, M. Torenc, *Rozwijanie zdolności językowych na lekcji języka obcego*, Warszawa 2013
- M. Żylińska, *Neurodydaktyka*, Toruń 2013

Opracowanie:
Wiesław Ksenycz – doradca metodyczny

W poszukiwaniu źródeł inspiracji...

Rzeczywistość szkolna stawiała zwykle i nadal stawia przed nauczycielami wciąż nowe wyzwania. Podejmują więc oni różnorakie przedsięwzięcia w celu urozmaicenia procesów edukacyjnych, aby uczniowie rozwijali się wszechstronnie. W związku z nauką zdalną do nauczycieli napływały często imponujące propozycje prowadzenia lekcji z wykorzystaniem różnych aplikacji internetowych. Nadszedł jednak czas, gdy należało zastanowić się, jak wzbogacić ofertę zajęć stacjonarnych, aby wesprzeć rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży, również wzmocnić ich relacje interpersonalne.

Uczestnicy Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli wspierających rozwój kompetencji czytelniczych uczniów, która działa w Powiatowym Ośrodku Doradztwa Metodycznego w Polkowicach, postanowili poszukać inspiracji w celu stworzenia bardziej atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży warunków realizacji założeń programowych oraz wzbogacenia własnego warsztatu pracy. 8 i 9 października 2021 r. odbyło się szkolenie wyjazdowe, w trakcie którego uczestnicy SWiS odwiedzili Dolnośląską Bibliotekę Publiczną im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu.

W prawdziwie inspirującej atmosferze zostały przeprowadzone warsztaty przez pracowników Działu Pracy z Dziećmi. Można było poznać na nich różnorakie metody i techniki pozyskiwania uwagi młodych czytelników, również aktywizowania ich do poszukiwań w zakresie rozwiązywania problemów edukacyjnych. Istotną rolę odgrywają przy tym sposoby eksponowania materiałów bibliotecznych – książki umieszczone w interesujących pojemnikach czy okładki z tytułami widoczne bezpośrednio na półkach.

Dolnośląska Biblioteka Publiczna realizuje m.in. program „Biblioteka - Światoteka”, w ramach którego odbywają się cykliczne spotkania dla dzieci rozwijające ich zainteresowania, pasje, kreatywność, pomagające w nabywaniu nowych umiejętności. Towarzyszy temu propagowanie dorobku kulturowego z różnych stron świata.

W bibliotece czytelnicy mogą uczestniczyć w tematycznych warsztatach poświęconych np. Dniowi Kropki, tworzeniu sznurkowych prac plastycznych, przy okazji wyrażając opinie o sobie samych. Działania podejmowane w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej służą niewątpliwie wzmocnieniom pozytywnym, jeśli chodzi o poczucie własnej wartości dzieci.

Podczas październikowego wyjazdu uczestnicy SWiS mieli możliwość uczestniczyć również w ukierunkowanym zwiedzaniu Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu. Jest to część Zakładu Ossolineum charakteryzująca się w sposób szczególny nowoczesnymi rozwiązaniami w prezentowaniu zbiorów. Już po wejściu do pierwszego pomieszczenia muzealnego może imponować zwiedzającym wielka tablica multimedialna przedstawiająca Adama Mickiewicza w chwili tworzenia i motywy pochodzące z jego dzieła.

W muzeum znajduje się m.in. Salon Romantyczny z wnętrzem i wyposażeniem oddającymi charakter epoki. W innych pomieszczeniach można podziwiać przedmioty codziennego użytku rodem z „Pana Tadeusza”, włącznie z naczyniami i ich zawartością – przyprawami stosowanymi w kuchni staropolskiej. Zwiedzający mają możliwość przyjrzeć się temu z bliska, a nawet... powąchać. Ponadto na ich oczach odbywa się multimedialny pokaz mody szlacheckiej, męskiej i damskiej.

Wśród rozwiązań stosowanych w ekspozycjach Muzeum Pana Tadeusza nie brakuje myśli o osobach inaczej odbierających bodźce z otoczenia. W sali sprawiającej wrażenie okrągłej znajdują się eksponaty będące tyflografikami, aby niewidzący czy niedowidzący mogli doświadczyć piękna ilustracji do utworu Mickiewicza. W innej części muzeum – Escape Room – młodzież szkolna może uczestniczyć w grach opracowanych dla niej.

Opisane pokrótce szkolenie wyjazdowe, a w jego ramach wizyta w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej oraz zwiedzenie Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu, z pewnością było dobrym pretekstem do podjęcia dyskusji na temat poznanych sposobów eksponowania materiałów bibliotecznych czy edukacyjnych, również nawiązywania kontaktu z odbiorcą, jego aktywizowania. Uczestnicy Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli wspierających rozwój kompetencji czytelniczych uczniów mogli wymienić się refleksjami dotyczącymi rozwiązań metodycznych możliwych do zmodyfikowania i zastosowania w pracy z dziećmi i młodzieżą w szkole z uwzględnieniem różnych warunków realizacji podejmowanych działań.

*W imieniu Uczestników Sieci Współpracy i Samokształcenia –
Dorota Szmidt*

Kody QR na lekcji

Ostatnia nowość w edukacji - kody QR to kwadratowe obrazki, które pozwalają na zapisanie dużej ilości danych. Można w nim umieścić dowolny tekst, adres e-mail lub adres strony internetowej i w takiej właśnie formie zastosować na zajęciach. Chętnie wykorzystuję się je podczas lekcji, ponieważ stanowią one urozmaicenie zajęć i uatrakcyjniam je, wprowadzając nastrój tajemniczości, zagadkowości i elementy grywalizacji. Za ich pomocą zapisywane są zadania, polecenia, NaCoBeZu, a także temat lekcji. Mogą też pomóc w podsumowaniu i utrwaleniu wiadomości, sprawdzeniu poprawnej odpowiedzi czy w rozwiązaniu zagadki. Jest to szczególne przydatne narzędzie, jeśli wykorzystujemy lub chcemy wykorzystać w edukacji tablety, telefony. Wydrukowane QR kody można umieścić w klasie w różnych miejscach, i poprosić uczniów, by za pomocą telefonów komórkowych odszyfrowali to, co zostało zakodowane.

Tworzenie kodów QR jest bardzo proste, wystarczy w danej aplikacji wpisać tekst lub adres strony internetowej i możemy pobrać gotowy kod jako obrazek lub PDF. Do tworzenia kodów można wykorzystać następujące generatory:

<https://www.qrcode-monkey.com>

<https://www.qr-online.pl>

<https://mal-den-code.de>

<https://webqr.com/create.html>

Odczytywanie kodów QR – przypadku telefonów wyposażonych w system Android, pobieramy dowolną aplikację, czytnik kodów QR dostępny na Google Play (Apple oraz niektóre telefony na Androida mają wbudowane czytanie kodów w aparacie). Kolejny krok to uruchomienie aplikacji i udzielenie jej zezwolenia na robienie zdjęć i nagrywanie wideo. Kierujemy aparat fotograficzny w stronę kodu QR i odczytujemy wiadomość lub klikamy „otwórz link”. Kody QR można też odczytywać w komputerze z pliku lub poprzez kamerkę internetową. Służą do tego np. takie programy:

<https://www.qr-online.pl/czytaj.html>

<https://webqr.com/index.html>

<https://www.codetwo.pl/freeware/qr-code-desktop-reader>

Co możemy ukryć pod kodami QR? Oto kilka propozycji:

Wprowadzenie do lekcji	Język polski	Matematyka	Przyroda
• Zagadka; • Wyrazy do odczytania; • Współrzędne na mapie; • Film wideo; • Adres strony internetowej; • Dane do zalogowania się np. do szkolnej sieci Wi-Fi; • Ankiety; • Plakat promujący wydarzenie;	• Odczytaj zakodowane sylaby i napisz otrzymane wyrazy. • Dopisz rymujące się wyrazy. • Podpisz obrazki odczytanymi wyrazami. • Uzupełnij zdania lub krzyżówkę. • Zagraj w grę z kodem QR. • Podaj liczbę mnogą do odczytanego wyrazu i na odwrot. • Ułóż wyrazy z liter odczytanego słowa. • Utwórz wyrazy o znaczeniu przeciwnym do odczytanego słowa. • Wykreśl z diagramu odczytane wyrazy. - Jaka to część mowy? • Jak ma na imię bohater lektury? • Tworzenie zakodowanych życzeń.	• Sprawdź wynik rozwiązanych działań. • Napisz odczytane godziny. • Wykonaj działania i zamaluj otrzymane wyniki na kodzie. • Napisz słownie odczytane liczby lub na odwrot. • Zaznacz na termometrze otrzymaną temperaturę. • Odczytaj ceny towarów i uzupełnij zadanie. • Zeskanuj kody i narysuj odpowiednie figury geometryczne. • Narysuj odcinek według instrukcji. • Zapisz odczytane w kilometrach odległości.	• Wpisz na mapie Polski nazwy odczytanych miast. • Odczytaj nazwy zwierząt, które zapadają w sen zimowy. • Odczytaj nazwy ptaków, które przylatują wiosną do Polski. • Zeskanuj kod i przyporządkuj odczytaną nazwę wiosennego kwiatka do obrazka. • Które zwierzęta to ssaki? • Gdzie mieszkają te zwierzęta?

Zachęcam do wykorzystywania kodów QR w edukacji, ten mały kwadracik, daje wiele możliwości. Kady QR pobudzają do działania wszystkich uczniów, a kolejno odczytywane kody powodują wzrost zaciekawienia zadaniem. Połączenie zabawy z nauką powoduje, że lekcje wcale nie muszą być nudne.

Wystarczy komputer z dostępem do Internetu, ewentualnie drukarka.

<https://www.szkolneinspiracje.pl/jak-wykorzystac-kody-qr-w-edukacji/>, 12.03.2022 r.

<https://www.zstio-skoczow.pl/qr-cody-na-lekcji-matematyki/>, 12.03.2022 r.

*Opracowanie
Adriana Ciupka*

Jak skutecznie rozwiązywać problemy uczniów? – efektywna rozmowa z rodzicami

Komunikowanie to proces porozumiewania się jednostek, grup lub instytucji, którego celem jest wymiana informacji, dzielenie się wiedzą i przemyśleniami. Proces ten odbywa się na różnych poziomach, przy użyciu zróżnicowanych środków i wywołuje określone skutki. Komunikacja jest jednym z najistotniejszych elementów codziennej pracy nauczyciela, odbywa się w wielu obszarach, na przykład: nauczyciel – dyrektora, nauczyciel – pracownicy szkoły czy nauczyciel – uczniowie, gdzie każdy z wymienionych obszarów jest istotnym elementem procesu nauczania i decyduje o jego jakości. Niezwykle ważnym obszarem systemu edukacji jest także komunikacja na linii nauczyciel – opiekun prawny ucznia, z uwagi na fakt, że ten obszar komunikacji ma olbrzymi wpływ na prawidłowe funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym jak i jego postępy edukacyjne. Konkretnie poinformowany opiekun prawny ucznia o sytuacji szkolnej swojego dziecka ma często bardzo istotny wpływ na jego sukces szkolny. Zaznaczę, że ów sukces nie musi kojarzyć się ze średnią powyżej 5.0 czy osiągnięciami na konkursach i olimpiadach przedmiotowych. Często jest nim odnalezienie się dziecka w sytuacjach relacyjnych w swoim zespole klasowym czy też uzyskanie ocen pozytywnych na zakończenie klasyfikacji.

Co zatem należy zrobić, aby odpowiednio przygotować się do rozmowy z opiekunem prawnym ucznia, często emocjonalnej i na tak zwane trudne tematy oraz w jaki sposób ją prawidłowo przeprowadzić? Bez wątplenia do rozmowy zawsze należy się odpowiednio przygotować i zadbać, aby była ona odpowiednio zaaranżowana. Poniżej przedstawię przykładowe czynniki, które mają wpływ na jakość komunikacji nauczyciela z rodzicem i których znajomość może taką rozmowę ułatwić. Doprecyzuję, że wskazania dotyczyć będą rozmów indywidualnych, jednak pewne ich elementy można wykorzystywać podczas spotkań w większym gronie, na przykład podczas wywiadówek.

Elementy komunikacji niezbędne do zbudowania pozytywnych relacji nauczyciela z rodzicami to wiele obszarów. Należą do nich odpowiednie nastawienie (zawsze pozytywne), otwartość, życzliwy uśmiech czy zaangażowanie. Niezwykle ważna jest umiejętność obserwacji zachowań rodziców w trakcie przeprowadzanej rozmowy oraz ich reakcji na omawiane zagadnienia (dotyczy mowy ciała, mimiki, barwy głosu czy gestykulacji). Umiejętne prowadzenie rozmowy w połączeniu z wnikliwą obserwacją rozmówców pomaga w wyborze odpowiedniej strategii jej przeprowadzenia. Skutkuje to wyborem trafnych metod komunikacyjnych, adekwatnych do możliwości percepcyjnych rodzica w odniesieniu do jego stanu emocjonalnego. Właściwy wybór strategii i technik komunikacyjnych powinien przyczynić się do zrozumienia problemu i zaakceptowaniu przez rodzica zaproponowanych mu rozwiązań. Należy pamiętać jednak, że o skuteczności wykorzystanych metod decyduje ich odpowiedni dobór adekwatny do typu rozmówcy i jego możliwości percepcyjnych. Warunkują je liczne dodatkowe czynniki takie jak wiek, wykształcenie czy status materialny rozmówcy, jego samopoczucie podczas rozmowy,

towarzyszące mu emocje, nastawienie, stres czy motywacja. Istotne są także czynniki dotyczące miejsca rozmowy (hałas, temperatura, duchota, oświetlenie) oraz odpowiednie umiejętności interpersonalne prowadzącego rozmowę nauczyciela.

Na jakość prowadzonej rozmowy niezwykle istotny wpływ mają jej dźwiękowe komponenty, ponieważ niosą w sobie znaczenie niezależne od treści zawartej w słowach. Są nimi ton wypowiedzi, artykulacja i barwa głosu, rytm i odpowiednie tempo mówienia. Należy pamiętać, że o jakości odbioru informacji w znaczącym stopniu decyduje ton głosu osoby wypowiadającej się (według ustaleń naukowców, ton głosu w 38% decyduje o odbiorze informacji), jak i przekaz zawarty w mimice twarzy (w 55% decyduje o odbiorze informacji). Dlatego ważne jest, aby pamiętać, że niezwykle pomocne w skutecznym przekazie jest patrzeć w oczy rozmówcy, lekko pochylić się w jego stronę czy też aby przytakiwać mu podczas jego wypowiedzi. W ten prosty sposób podprogowo komunikujemy naszemu rozmówcy, iż jego problem jest dla nas ważny, nie lekceważymy go, oferujemy mu swoją pomoc i twórczo angażujemy się w polepszenie sytuacji.

Należy pamiętać, że do rozmowy najlepiej jest przystępować dopiero po pełnym zdiagnozowaniu sytuacji szkolnej oraz rodzinnej ucznia. Dla pozyskania odpowiednich informacji zalecany jest kontakt nauczyciela planującego spotkanie np. z wychowawcą, pedagogiem czy z innymi nauczycielami uczącymi wskazanego ucznia. Szczególnie istotne informacje determinujące zachowanie ucznia jak i jego osiągnięcia szkolne dotyczą obszarów: potencjalnych problemów dotyczących funkcjonowania dziecka w rodzinie (na przykład środowisko domowe, choroby ucznia lub członków jego rodziny), struktury rodziny (na przykład wielodzietność/ 1 dziecko w rodzinie), dyspozycyjność rodziców w zależności od charakteru wykonywanej przez nich pracy i jej czasu (na przykład zmianowość), prezentowane postawy rodzicielskie (na przykład rodzic roszczeniowy, rodzic o postawie unikającej czy rodzic o postawie nadmiernie wymagającej).

Aby wyeliminować szумы i bariery komunikacyjne, które mogą skutkować zaburzeniami w przekazie jak i w odbiorze informacji zwrotnej, podczas rozmowy należy pamiętać o kilku innych sprawach. Mianowicie – do rozmowy należy się odpowiednio przygotować także w zakresie własnej kondycji psychofizycznej (rozmowę utrudni nam zmęczenie, pośpiech, natłok zadań w dniu zaplanowanego spotkania) jak i w zakresie zaaranżowania odpowiedniego miejsca do jej przeprowadzenia (np. sala lekcyjna czy zaplecze – nigdy korytarz czy pokój nauczycielski, w którym przebywają inne osoby). Do rozmowy nie należy także przystępować z tak zwanym z góry ustalonym nastawieniem, nie należy „wchodzić rozmówcy w słowo”, czy też kończyć za niego wypowiedzi, na przykład formułą – „Wiem, co ma Pani/Pan na myśli...”, nigdy nie należy także ignorować sygnałów niewerbalnych wysyłanych nam przez naszego interlokutora (grymasy twarzy czy gniewne spojrzenia).

Powyższe sugestie nie wyczerpują rozległego problemu, mogą stanowić jednak cenne wskazówki, które okażą się pomocne w sytuacjach trudnej rozmowy z rodzicami. To tylko kilka elementów, jednak bywa, że mają one spore znaczenia dla pozytywnego załatwienia pilnej sprawy.

*Opracowanie
Grzegorz Kochman*

Przyczyny cyberprzemocy wśród młodzieży

W pracy z młodzieżą doświadczyłem wielokrotnie próby przemocy internetowej wśród młodych ludzi. Najczęstszym przypadkiem, który się pojawia, jest próba ataku na niewylogowane konto Facebook przez ucznia z innej klasy. Uczniowie wtedy bardzo chętnie przeprowadzają konwersacje z innymi znajomymi ofiary na Facebooku, co ma zazwyczaj różne zamiary i skutki. Najbardziej wulgarnym atakiem jest umieszczenie zdjęć pornograficznych lub przerobienie fotografii. Zdarzają się przypadki, kiedy osoba, która zastała niewylogowane konto, pisała na innych grupach w imieniu ucznia, który nie dopilnował zasad bezpieczeństwa.

Są też przypadki zrobienia zdjęć w czasie lekcji nauczycielowi. Zdjęcia te zostają przerobione w taki sposób, że wydaje się to zabawne uczniom, którzy dopuszczają się tego czynu. Sprawa zazwyczaj wychodzi na jaw, kiedy uczniowie publikują te zdjęcia na prywatnej grupie facebookowej. Skutki takich czynów nie są korzystne ani dla uczniów, ani dla nauczyciela. Uczniom grozi wyrzucenie ze szkoły, a nauczycielowi pozostaje niesmak, a czasami wręcz potrzeba wsparcia psychologicznego.

Niekiedy zdarzają się pomysły napisania ogłoszenia na portalu randkowym i podania numeru koleżanki lub kolegi z klasy. Do takiego ucznia zaczynają dzwonić różne osoby z propozycjami i pytaniami. Sprawa bywa zgłaszana na policję, a dyrekcja występuje z prośbą o zabezpieczenie komputera, z którego wysłano ogłoszenie.

źródło: <https://firstsiteguide.com/cyberbullying-stats/>

Przyczyny cyberprzemocy

Głównym powodem jest chęć zemsty. Zastraszane dzieci lub młodzież często szukają odwetu zamiast radzić sobie z sytuacją w inny sposób. Motywacją tych ofiar nękania jest zemsta za ból, którego doświadczyły. Główne przyczyny cyberdziałań to:

Obwinianie ofiary

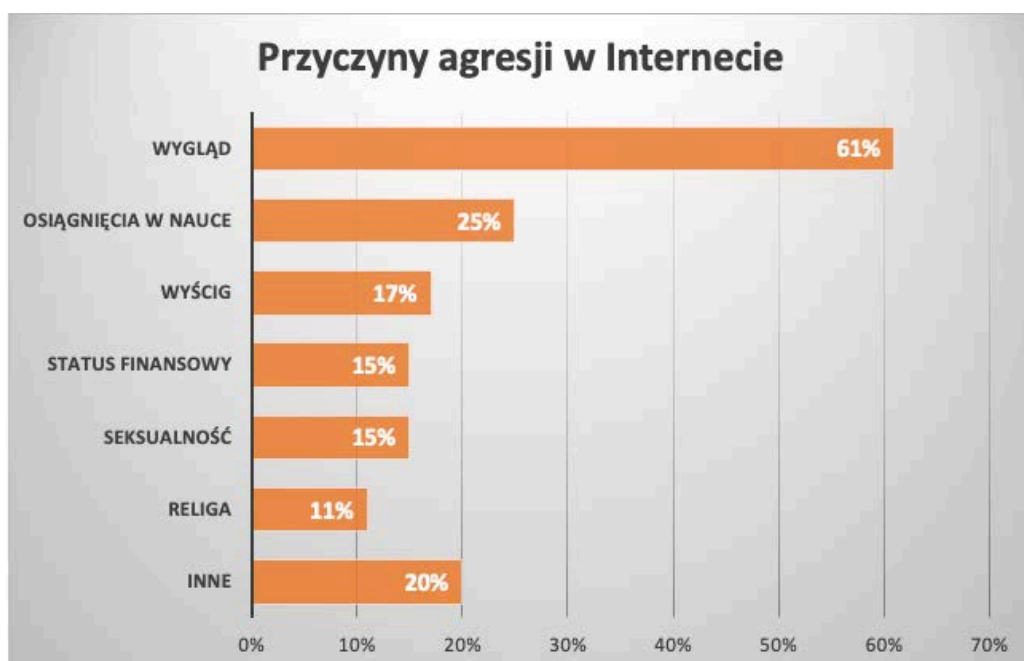
Znęcanie się często dotyczy statusu społecznego danej osoby w szkole. Przyczyną jest pochodzenie czy hierarchia społeczna. Koledzy lub koleżanki będą znęcać się nad koleżanką z klasy, która wyróżnia się w nauce. Nastolatek może znęcać się nad rówieśnikiem, ponieważ wierzy, że ofiara skradła ich romantycznego partnera.

Szukanie pobudek emocjonalnych

Uczniowie czują się znudzeni i szukają innych atrakcji. Przyczyną może również być brak uwagi i nadzoru ze strony rodziców. W rezultacie Internet stał się ich jedynym źródłem rozrywki i sposobem na zwrócenie na siebie uwagi.

Presja środowiska - rówieśników

Czasami dzieci lub młodzież dokucza, by dopasować się do grupy przyjaciół lub kręgu. W rezultacie ulegają presji rówieśników, aby zostać przyjętym do szkoły lub grupy, nawet jeśli oznacza to sprzeciwienie się ich wcześniejszemu postrzeganiu rzeczywistości zgodnie z sumieniem.

źródło: <https://firstsiteguide.com/cyberbullying-stats/>

Cyberprzestępcy myślą, że wszyscy to robią

Uczniowie uważają, że wiele osób nęka w Internecie i jest to naturalne zachowanie. Młodzież będzie atakować innych, aby dopasować się do grupy, która regularnie nęka ludzi w Internecie.

Żądza władzy

Cyberprzemoc może być przejawem przynależności do określonego statusu społecznego. Osoby, które są popularne, często wyśmiewają się z uczniów, którzy są zwykli i nieoryginalni. Może być też tak również w przypadku osób pod pewnymi względami w jakichś dziedzinach atrakcyjnych inaczej. Osoby te mogą próbować poniżyć inne, które uważają za przeciętne.

Cyberprzestępcy wierzą, że nie dadzą się złapać

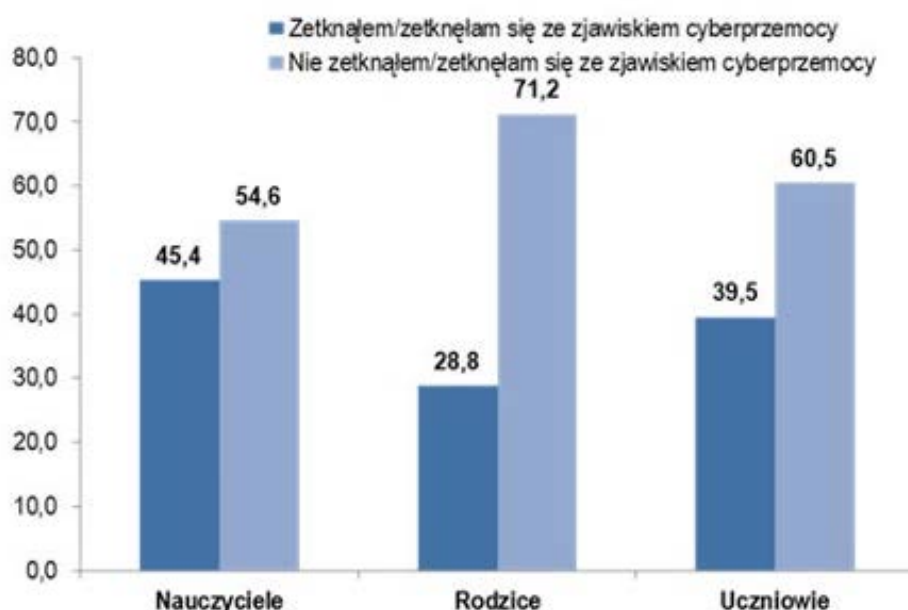
Anonimowość Internetu daje młodzieży fałszywe poczucie bezpieczeństwa. Wierzą, że jeśli publikują rzeczy anonimowo, to nie zostaną złapani. Co więcej młodzież, która atakuje w Internecie, niekoniecznie

widzi reakcję ofiary, co sprawia, że niezwykle łatwo jest mówić i robić rzeczy, których w innych okolicznościach by nie zrobili.

Cyberprzemoc nie ma empatii

Większość uczniów, dopóki sprawa nie została wystarczająco nagłośniona, uważała że to nic wielkiego. Ci co atakują, nie widzą bólu, który powodują, nie czują wyrzutów sumienia z powodu swoich działań. Wiele osób twierdziło, że zastraszanie w Internecie czyniło ich zabawnymi.

Skala zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży w opinii ankietowanych

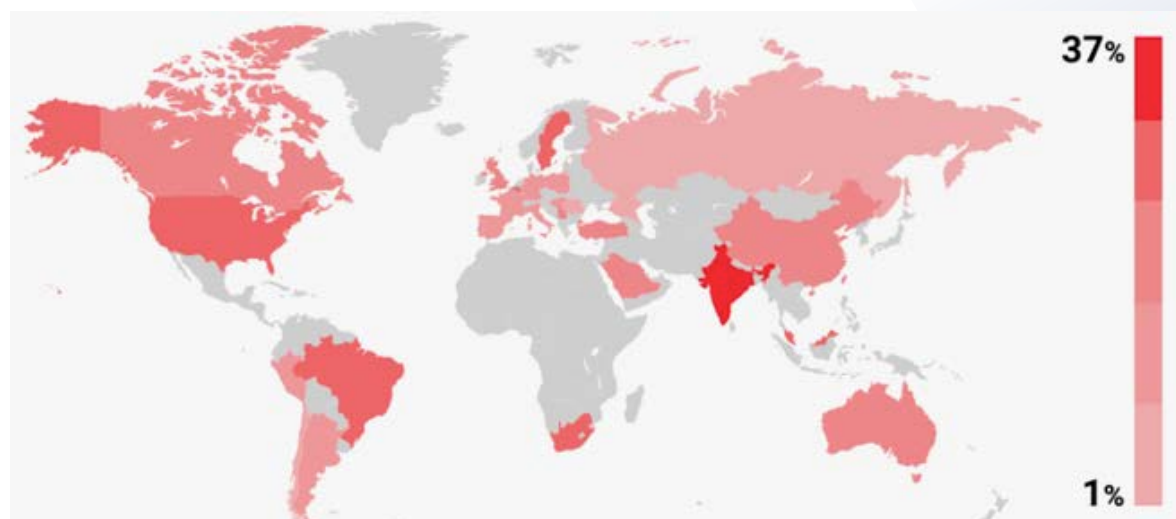
źródło: Najwyższa Izba Kontroli

Które kraje mają najwyższy wskaźnik cyberprzemocy?

Trzy kraje, w których cyberprzemoc jest najbardziej rozpowszechniona, to Indie, Brazylia i Stany Zjednoczone, ale wszędzie na całym świecie można się spotkać z tym zjawiskiem. Statystyki cyberprzemocy w mediach społecznościowych pokazują, że ponad 65% rodziców na całym świecie wymienia najwięcej przypadków cyberprzemocy w mediach społecznościowych.

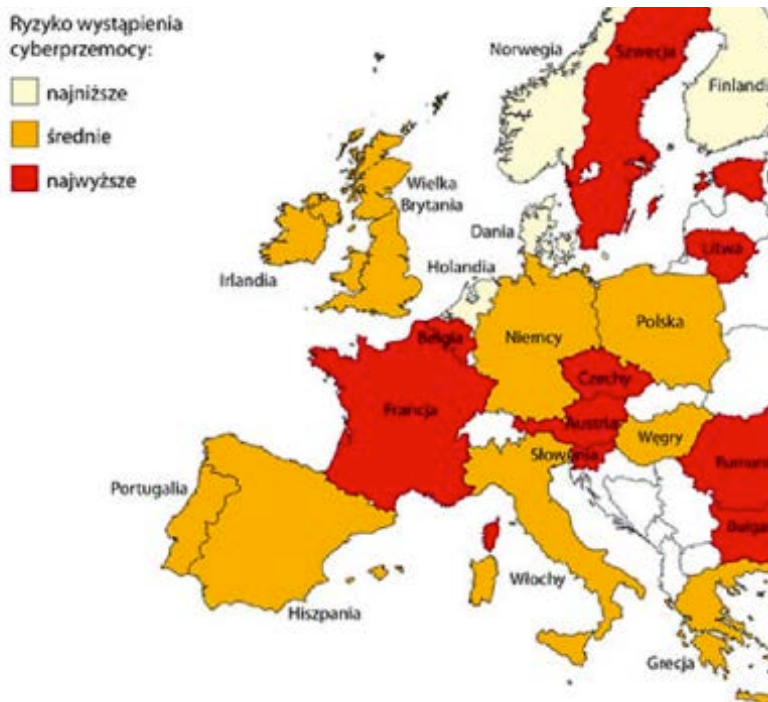
Indie odnotowały jak dotąd najwyższy odsetek dzieci padających ofiarą cyberprzemocy w 2018 roku. Ponad 37% indyjskich rodziców przyznało, że ich dzieci przynajmniej raz padły ofiarą cyberprzemocy, czyli o 5% więcej niż w 2016 roku.

Ryzyko występowania cyberprzemocy na świecie

źródło: www.ceoworld.biz

Ryzyko wystąpienia cyberprzemocy w Europie

źródło: Najwyższa Izba Kontroli oraz raport UE „Kids Online”

Podsumowanie

Aby uniemożliwić dzieciom lub młodzieży cybernękanie innych, należy porozmawiać z nimi o konsekwencjach zastraszania. Oprócz następstw nękania w Internecie, należy upewnić się, że uczniowie wiedzą, jak czują się w takich sytuacjach inni. Zaszczepiając im empatię, dajemy możliwość dokonywania dobrych wyborów, zmniejszając prawdopodobieństwo, że zaangażują się w szkodliwe zachowanie.

Kiedy na godzinach wychowawczych na początku września podaje się przykłady zastanych przypadków oraz informuje się, jak czują się ofiary cyberprzemocy i jakie są tego konsekwencje, sytuacja zazwyczaj się zmienia. Należy zatem rozmawiać z młodzieżą.

Bibliografia

- Najwyższa Izba Kontroli oraz raport UE „Kids Online”
- www.ceoworld.biz
- <https://firstsiteguide.com/cyberbullying-stats/>

Grzegorz Stecki
nauczyciel przedmiotów informatycznych w Zespole Szkół
im. Narodów Zjednoczonej Europy w Polkowicach

Co nowego czeka nauczycieli WOS i historii w szkołach ponadpodstawowych w roku szkolnym 2022/2023?

Ostatnie lata to czas licznych zmian w systemie edukacji. Reforma szkolnictwa, zmiany systemowe, nowe podstawy programowe to między innymi obszary zmian wprowadzonych w ostatnim czasie. Ministerstwo Edukacji Narodowej nie poprzestaje jednak na ostatnich nowelizacjach w organizacji nauczania, czego dowodem będą zmiany które czekają nauczycieli WOS-u i historii w szkołach ponadpodstawowych w roku szkolnym 2022/2023. W obszarach nauczania przedmiotów WOS i historia zajdą istotne zmiany w znacznej części o dość rewolucyjnym charakterze. Dotyczyć one mają wprowadzenia nowego przedmiotu Historia i Teraźniejszość, co wiązać się będzie ze zmianą dotychczasowych siatek godzin, a także podstaw programowych przedmiotów WOS i historia. Powyższa sytuacja może budzić pewien dyskomfort wśród nauczycieli wskazanych przedmiotów, którzy nie znają szczegółów planowanych zmian i wśród których pojawiają się pytania o charakter i zakres modyfikacji. Pytania te dotyczą zmian w siatkach godzin wskazanych przedmiotów oraz ich podstaw programowych.

Nowy przedmiot Historia i Teraźniejszość zostanie wprowadzony w szkołach ponadgimnazjalnych od dnia 1 września 2022 r. w I klasach szkół ponadpodstawowych (w liceum, technikum oraz w szkołach branżowych). Według założeń ministerialnych ma on zastąpić przedmiot WOS w zakresie podstawowym. WOS w zakresie rozszerzonym dla uczniów technikum i liceum na pozostać bez zmian. Przedmiot Historia i Teraźniejszość będzie obejmował treści z obecnej podstawy programowej przedmiotu WOS w zakresie podstawowym oraz zagadnienia z obecnej podstawy programowej historii w zakresie historii najnowszej (dzieje Polski, Europy i świata od 1945 r. do 2015 r.), gdzie treści z dotychczasowego przedmiotu WOS zostaną wkomponowane w kontekst historyczny. Historia i Teraźniejszość w założeniu ma korelować z podstawą programową historii w szkołach ponadpodstawowych w taki sposób, aby treści z zakresu historii najnowszej w nowym przedmiocie powtarzały się jedynie na tyle, na ile jest to niezbędne.

Podstawa programowa przedmiotu Historia i Teraźniejszość dla liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły I stopnia, zostanie uzupełniona o treści obejmujące wydarzenia z okresu od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej do wydarzeń z 2015 roku, co oznacza, że nowe treści dotyczyć będą wydarzeń z lat 2004 - 2015. Treści z podstawy programowej zostaną zmienione tak, aby ich realizacja w zakresie podstawowym zakończona została w I semestrze ostatniej klasy szkoły ponadpodstawowej.

Nie ulegnie zmianie łączna liczba godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianych w ramowych planach nauczania dla szkół ponadpodstawowych. Wymiar godzin przedmiotu Historia i Teraźniejszość będzie wynosił 3 godziny w całym cyklu kształcenia w liceum ogólnokształcącym

i w technikum, zamiast obecnych 2 godzin przeznaczonych na przedmiot WOS. Wymiar godzin historii w całym cyklu kształcenia w zakresie podstawowym zostanie zmniejszony z 8 do 7, co oznacza, że zmiany liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych mają dotyczyć jedynie ich przesunięć pomiędzy kolejnymi klasami.

Historia i Teraźniejszość – jakie będą nowe treści nauczania? Tu wprowadzone zmiany dotyczyć mają korekty treści z obszaru nauczania historii najnowszej (dokładnie - historii drugiej połowy XX w., zaczynając od końca II wojny światowej, z wprowadzeniem i przypomnieniem wydarzeń dotyczących historii Polski, Europy i świata w czasie II wojny światowej). W założeniu ministerialnym przedmiot będzie dotyczył treści historii najnowszej współczesnego świata, co ma umożliwić uczniowi rozumienie i łączenie treści z historii najnowszej, tak aby uczeń omawiając historię Polski, korelował jej dzieje z najważniejszymi wydarzeniami II wojny światowej oraz historii współczesnej.

Ministerialne zmiany dotyczyć także mają zasad organizacji egzaminu maturalnego. Tu pierwsze nowości pojawiają się już w sesji wiosennej egzaminu maturalnego roku szkolnego 2021/2022. Egzamin maturalny z przedmiotów historia i WOS, przeprowadzany zostanie nie w oparciu o wymagania z podstawy programowej, a w oparciu o podstawę wymagań egzaminacyjnych (zawierających ograniczony zakres z wymagań podstawy programowej). Przystąpienie do egzaminu na poziomie rozszerzonym będzie dla uczniów nieobowiązkowe. W przypadku egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów na poziomie rozszerzonym zniesiony zostanie obowiązek przystąpienia do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu na poziomie rozszerzonym jako warunku zdania egzaminu maturalnego.

Znacznie większe zmiany w organizacji egzaminu maturalnego z przedmiotów WOS i historia pojawią się w roku szkolnym 2022/2023. Tu jednak na szczegóły przyjdzie nam jeszcze poczekać, Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przedstawiło bowiem dotąd żadnych szczegółów.

*Opracowanie
Grzegorz Kochman*

TO SIĘ WYDARZYŁO

Zrobiliśmy coś dobrego :)

Podarować komuś radość, dobroć, nadzieję może znaczyć tak wiele. Miesiąc grudzień to ten czas, kiedy każde serce może się otworzyć na drugiego człowieka i wykonać gest bezinteresownej pomocy. Stowarzyszenie „Bliżej Siebie” we współpracy z Publicznym Przedszkolem w Radwanicach w tym celu w grudniu przeprowadziło akcję „Książka dla szpitala” objętą patronatem fundacji ABCXXI „Cała Polska czyta dzieciom” Bliżej Przedszkola.

Przedsięwzięcie wsparło dzieci z oddziału pediatrycznego Wielospecjalistycznego Szpitala SPZOZ w Nowej Soli. Akcję „Książka dla szpitala” przeprowadzono w myśl idei:

Dzieciństwo to czas radości, miłości, ale dla małych pacjentów to czas nadziei na wyleczenie...

- Aby czytać – potrzebne są książki...
- Aby rysować – trzeba mieć kredki, mazaki, farby...
- Aby się bawić – przydałyby się klocki, lalki, pluszaki...
- Aby wspierać małych pacjentów – wystarczy odrobina dobrej woli!

Rodzice wszystkich grup przedszkolnych włączyli się przynosząc zabawki, książki i przybory plastyczne. W grupie 4 latków „Rybki” przeprowadzono cykl zajęć prozdrowotnych zaczynając akcję według scenariusza „Serce dla małych pacjentów” w ramach Programu innowacji pedagogicznej „Promocja zdrowia w przedszkolu”. Pielęgniarka oddziałowa pani Brygida Bubel entuzjastycznie przyjęła od p. Iwony dary dla dzieci i wyraziła wyrazy wielkiego podziękowania na ręce Rodziców i Dzieci Publicznego Przedszkola w Radwanicach oraz członków Stowarzyszenia „Bliżej Siebie”. W sytuacji pandemicznej nie było uścisków, wspólnych zdjęć z małymi pacjentami, ale duża radość ogarnęła ich na widok pudełek i torebek prezentowych pod choinką. Na oddziale słychać było śmiech, wrzawę i bieganie na korytarzu.

Kolejna akcja świąteczna w przedszkolu „Podaruj serce w pierniczkowym ciasteczku” została zorganizowana w grudniu przez Stowarzyszenie „Bliżej Siebie”. Pierniczki zostały upieczone przez członków Stowarzyszenia p. Bogusię, p. Iwonę i p. Halinę. Mali pomocnicy - Lena i Kuba Kwokowie puścili wodze fantazji, aby udekorować je. Rodzice, nauczyciele, babcie, dziadkowie i inni pracownicy przedszkola zakupili pierniczki, z których dochód ze sprzedaży przeznaczony zostanie na rzecz działalności stowarzyszenia - zorganizowanie warsztatów dla dzieci i rodziców oraz na organizację konkursów, wycieczek

Gdy pomagamy, niech zawsze przyświeca nam mądrość Jana Pawła II:

*„Człowiek jest wielki nie przez to,
co posiada, lecz przez to, kim jest,
nie przez to, co ma,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.*

Dziękujemy wszystkim Rodzicom, Dzieciom, Nauczycielom, Babciom, Dziadkom i innym Pracownikom za udział w akcjach „Książka dla szpitala” oraz „Podaruj serce w pierniczkowym ciasteczku” :)

Opracowanie
Iwona Derkacz

Przedszkolaki łączą pokolenia

Piękne, niezapomniane chwile przeżywali babcie i dziadkowie 21 i 22 stycznia. Drugi rok walki z pandemią ograniczył wizyty babć i dziadków w Publicznym Przedszkolu w Radwanicach, ale nie przeszkodził, aby całym sercem wyśpiewać i iść w tany w podziękowaniu za ich miłość, troskę, mądrość życiową. To, czego dzieci potrzebują, w obfitości dostarczają dziadkowie. To oni dają bezwarunkową miłość, dobroć, cierpliwość, poczucie humoru, komfort, doświadczenie oraz naukę cierpliwości, tolerancji, szacunku i akceptacji. Kto, jak nie babcia czy dziadek, powie czułe słówko, przytuli, odbierze wnuczka z przedszkola, pójdzie z nim na spacer, przeczyta lub opowie bajkę? Kto, jak nie babcia potrafi zrozumieć, wysłuchać, doradzić i czerpać wiele radości z obecności wnuków? Ta wyjątkowa więź zasługuje na to, by ją pielęgnować całe życie.

W Dniu Babci i Dziadka dzieci oddały swoją radość w wierszu:

*„Uczycie kochać,
być dobrym, uczciwym,
życzliwym, uczynnym,
ciepłym, wrażliwym”.*

Mali artyści z dużym przejęciem i zaangażowaniem prezentowali urzekający program artystyczny, który dziadkowie mogli oglądać online. Przedszkolaki w nagranych filmikach przekonały życzeniami, że „piękna jest rola babci i dziadka, chociaż nie jest łatwa, bo to oni mają dla dzieci cierpliwość, ciepło uśmiechów i kojące dotknięcie dłoni. Z rodzicami dobrze, ale z dziadkami jeszcze lepiej, bo przyznać to trzeba, że babci i dziadka każdemu w życiu potrzeba”

Dziadkowie to wielki skarb dla dzieci, oni czynią ich dzieciństwo bardziej pełnym, udanym i szczęśliwym, a wnuki z kolei są dla dziadków radością życia.

Swoje podziękowanie przedszkolaki mogły też wyrazić poprzez obdarowanie babci i dziadka własnoręcznie zrobionymi w przedszkolu laurkami, kalendarzami, serduszkami z masy solnej lub wazonikami. A wierszem dzieci wyraziły swoją bezgraniczną miłość:

*Choć małe jeszcze serduszko moje,
to pełne miłości do dziadziusia.
W nim także miejsce jest babciu twoje,
bo kocha Was przecież wnusia i wnusio.*

*Babciu i Dziadku, najlepsi w świecie,
laurki ode mnie dziś dostaniecie!
A w tych laurkach z serca życzenia:
zdrowia, szczęścia i zadowolenia.*

Przypominając sobie nasze dziecięce lata, stwierdzamy, że rola dziadków jest ponadczasowa. Mimo, że jest wiek XXI - era komputerów i komórek, to przedszkolaki kochają ich za te same chwile, co my.

Dziękujemy Wszystkim Babciom i Dziadkom i to bardzo Wam się chwali, żeście nam rodziców tak dobrze wychowali.

*Opracowanie
Iwona Derkacz*

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

„Piękna nasza Polska cała”

Przedszkole Miejskie Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi w Polkowicach

Opracowanie:

mgr Edyta Wojtowicz

mgr Anita Gajda

Data wprowadzenia: październik 2021r.

Data zakończenia: maj 2022 r.

Opis innowacji:

I. Wstęp

Innowacja pt. „Piękna nasza Polska cała” jest odpowiedzią na szereg działań podejmowanych w naszym przedszkolu o tematyce patriotycznej, ludowej oraz regionalnej. Niektóre działania z projektu wpisały się już w cykliczne działania projektowe w naszej placówce. Napisana została w oparciu o pomysł oraz zgodę Pani Ludmiły Fabiszewskiej, nauczyciela Miejskiego Przedszkola nr 2 im. Juliana Tuwima w Aleksandrowie Łódzkim, która jest autorem i koordynatorem Międzynarodowego Projektu „Piękna Nasza Polska Cała”.

„Temat, jakże ważny i poważny - jednak może i powinien być zrozumiały także dla najmłodszych odbiorców. Wiek przedszkolny to właściwy czas na rozbudzenie w dziecku świadomości kim jest i skąd pochodzi”.

Kształtowanie postaw patriotycznych, tożsamości narodowej, uwrażliwienie na piękno, folklor i tradycje Polski oraz rozbudzanie w dziecku świadomość kim jest i skąd pochodzi to ważne cechy, które należy pielęgnować od najmłodszych lat.

Zachęcanie rodziców do wsparcia działań projektowych i wspólnie z dziećmi realizowanie zadań edukacyjnych związanych ze sztuką ludową, obrzędami i tradycjami pozwolą rozwinąć więzy rodzinne, ale również pozytywnie wpłyną na potencjał twórczy dzieci. Poznanie najbliższego środowiska i regionu, dostrzeganie specyfiki przyrodniczej i kulturowej najbliższej okolicy wpłyną na rozwijanie i wzmacnianie aktywnego udziału dziecka w życiu wspólnot: przedszkolnej, rodzinnej i lokalnej.

Intencja nawiązania ściślejszej współpracy z rodzicami z wykorzystaniem narzędzi takich jak innowacja pedagogiczna jest nowym i dobrym pomysłem, co potwierdza praktyka. Zaprezentowana innowacja pedagogiczna jest formą współpracy przedszkola z rodzicami jak również dobrym elementem promocji przedszkola w środowisku lokalnym. Nie zastępuje ona dotychczasowych sposobów współdziałania ze „środowiskiem przedszkola” i upowszechniania informacji o placówce, lecz je wzbogaca i unowocześnia.

II. Założenia ogólne

Innowacja realizowana będzie w Przedszkolu Miejskim Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi w Polkowicach. Zajęcia innowacyjne odbywać się będą w ramach zajęć edukacyjnych, jak np.: edukacja przyrodnicza, matematyczna, muzyczna, plastyczna, patriotyczna w trakcie pobytu dzieci w placówce. Innowacją zostaną objęte wszystkie grupy przedszkolne. Nauczyciele w grupach będą wybierać i dostosowywać do swoich podopiecznych zagadnienia proponowane w innowacji. Ze względu na charakter placówki i wielkość, zależy nam, aby dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wraz ze swoimi pełnosprawnymi kolegami brały czynny udział w innowacji. W tym celu zaangażowani są również nauczyciele specjaliści zatrudnieni na grupach integracyjnych, którzy dostosowują określone aktywności do możliwości swoich podopiecznych oraz pozostały personel przedszkola. Realizacja zadań będzie się odbywać na terenie placówki w grupach lub podczas uroczystości wspólnych, w trakcie wycieczek i spacerów poza terenem przedszkola. W innowację zamierzamy włączyć również rodziców przy realizacji określonych zadań, jak np.: pomoc w przygotowaniu rekwizytów, strojów galowych, finansowanie wycieczek, uczestnictwo wraz z dziećmi w konkursach rodzinnych, współpraca z Radą Rodziców-finansowanie nagród, udział w warsztatach dla dzieci niepełnosprawnych wraz z rodzicami. Będą to działania cykliczne w odniesieniu do określonych świąt i uroczystości patriotycznych przypadających w danym czasie ale także działań koncepcji pracy i rozwoju przedszkola. Obszar tematyczny innowacji to wychowanie patriotyczne oraz kształtowanie postaw społecznych. Rodzaj innowacji – metodyczna. Nowatorstwo innowacji polega na uatrakcyjnieniu oferty edukacyjnej, pozwoli to uczestniczyć dzieciom w zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem nieszablonowych metod pracy.

Główne założenia pracy na innowacyjnych zajęciach:

- zapoznanie wychowanków z historią państwa polskiego, symbolami narodowymi,
- poznanie tradycji, zwyczajów, obrzędów, tańców ludowych i potraw regionalnych,
- wzbudzanie wśród dzieci przedszkolnych ducha patriotyzmu poprzez: konkursy, tańce
- narodowe, wycieczki, współpracę ze środowiskiem lokalnym,
- pogadanki, projekcje filmów o charakterze dokumentalnym,
- wyszukiwanie informacji w literaturze i Internecie,
- rozwijanie wrażliwości społeczno – moralnej, uczuć patriotycznych,
- uwrażliwienie na piękno naszego kraju,
- wdrożenie pracy różnymi metodami, formami i środkami dydaktycznymi, stwarzającymi
- optymalne i naturalne sytuacje.

III. Cele innowacji

Cel główny:

Rozbudzanie w młodym pokoleniu ducha patriotyzmu poprzez ukazanie piękna Polski.

Cele szczegółowe:

wzbogacenie wiedzy na temat historii Polski i jej położenia,

kształtowanie więzi z krajem ojczystym, regionem, miastem,

rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej oraz narodowej,

przygotowanie dzieci do świadomego, aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym,

kształtowanie postawy szacunku dla wartości uniwersalnych, takich jak: dobro, przyjaźń, miłość, tolerancja,

rozwijanie wyobraźni twórczej dzieci inspirowanej tematyką historyczną i przyrodniczą,
nawiązanie ścisłej współpracy z rodzicami oraz placówkami wspierającymi rozwój dzieci podczas realizacji zadań projektowych.

IV. Metody i formy

Sposób przekazu informacji nauczyciel wybierze w zależności od indywidualnych predyspozycji grupy. Szczególną uwagę zwróci na różnorodność form przekazu i aktywność dzieci. Zastosuje metody i formy pracy, które dostarczą dziecku możliwości przeżywania podczas nauczania, a także pozwolą dzieciom na zdobywanie nowych doświadczeń poprzez działanie i aktywność własną. Metody, które zastosuje nauczyciel, będą rozwijały samodzielność i kreatywność wychowanków. Dzięki ich zastosowaniu dzieci nauczą się komunikacji z rówieśnikami i dorosłymi, rozwinie się w nich empatia, a także umiejętności sfery poznawczej, społecznej, emocjonalnej oraz fizycznej.

V. Tematyka zajęć

Zagadnienia zostały opracowane w oparciu o podstawę programową wychowania przedszkolnego i będą rozwijały umiejętności, kompetencje kluczowe i zainteresowania dzieci.

Autorki innowacji proponują następujące zadania (do wyboru minimum 10) - nauczyciel decyduje o wyborze działań, biorąc pod uwagę wiek dzieci, ich możliwości oraz specyfikę grupy i placówki:

- „Piękna nasza Polska cała” - zorganizowanie w grupach kąca o tematyce folkowej i patriotycznej,
- „Moja mała Ojczyzna” - przedstawienie historii swojej placówki (10 - lecie Przedszkola nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi w Polkowicach), zorganizowanie występów, fotorelacji, wystawy kronik, spotkania z dawnymi pracownikami lub absolwentami,
- „Mazurek Dąbrowskiego” - nauka hymnu narodowego i odśpiewanie go 09.11.2021r.,
- „Przybyli ułani pod okienko” - udział w Przeglądzie Pieśni i Poezji Patriotycznej,
- „IV Patriotyczny Pokaz Mody” - zaprezentowanie strojów w barwach narodowych, zaangażowanie rodziców do pomocy przy realizacji zadania,
- „Jesteśmy Polką i Polakiem” - wykonanie fotobudki i zdjęć podczas świętowania Dnia Niepodległości,
- „Biało - czerwone kodowanie” - zainicjowanie propozycji gier i zabaw, bazowanych na kodowaniu,
- „Jesienna herbatka dla babci i dziadka” - udział w akcji charytatywnej, zainicjowanie pomocy osobom starszym i potrzebującym pomocy z najbliższego otoczenia,
- „Szła kolęda w noc grudniową” - wspólne kolędowanie,
- „Kodeks Patrioty” - praca plastyczna zespołowa lub grupowa,
- „Być dobrym jak chleb” - zapoznanie z etapami przygotowania chleba, upieczenie chleba jako symbolu polskiej gościnności i życzliwości,
- „Tu mieszkam” - zaprojektowanie i wykonanie pocztówki ze swojej miejscowości (dowolną techniką), wysłanie jej do innej zaprzyjaźnionej placówki,
- „Moja miejscowość w wierszu i piosence” - ułożenie piosenki lub wiersza o swojej miejscowości, zaprezentowanie na grupie projektowej,
- „A ja kocham moje miasto” - narysowanie największej laurki dla miasta,

- „Śladami historii Polkowic” - zorganizowanie wycieczki do Wiatraka Polkowickiego, której celem będzie poznanie zabytków kultury regionalnej, dorobku historycznego, architektury i tradycji, oglądanie pomnika gen. Józefa Piłsudskiego w mieście Polkowice,
- „Każdy przedszkolak - Mały Patriot - Wielki człowiek” - zapoznanie wychowanków z Prawami Dziecka, wykonanie dowolną techniką plakatu tematycznego,
- „Tańce narodowe” - poznanie tańców narodowych, nauka i zaprezentowanie jednego z nich,
- „Napisz kartkę bohaterom” - udział dzieci wraz z rodzicami w ogólnopolskiej akcji,
- „Mam chusteczkę haftowaną”, „Chodzi lisek koło drogi”, „Stary niedźwiedź mocno śpi” - zapoznanie dzieci z trzema zabawami ludowymi,
- „Gliniany kogucik” - warsztaty lepienia z gliny w ramach zajęć z ceramiki,
- „Tydzień Legend i Baśni Polskich” - poznanie bajek, baśni polskich oraz legend (o Smoku Wawelskim, Syrence Warszawskiej itp.),
- „Tydzień największych polskich miast” – poznanie historii, zabytków oraz ciekawostek na temat: Warszawy, Wrocławia, Torunia, Krakowa i Gdańska,
- „My polscy sportowcy” - zawody sportowe według opracowanego przez nauczyciela scenariusza,
- „Tydzień Książki Patriotycznej” - zorganizowanie w grupie kącika z książkami o naszym kraju - z możliwością wypożyczenia do domu,
- „Kocham Cię Polsko” - quiz o tematyce naszego regionu i ojczyzny w grupach biorących udział w innowacji.

VI. Ewaluacja

Dzieci wykonują zadania, które będą na bieżąco analizowane poprzez obserwacje i rozmowy z przedszkolakami. Systematycznie zostaną publikowane zdjęcia na stronie FB Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego Piękna nasza Polska cała, które będą dokumentowały realizację zadań projektowych. Wśród dzieci biorących udział w innowacji zostanie przeprowadzony quiz o tematyce naszego regionu i ojczyzny. Działania te pomogą wyciągnąć wnioski, zaplanować zadania i ewentualnie zmodyfikować metody pracy. Podjęta zostanie także decyzja o ewentualnej kontynuacji innowacji w grupach.

Wszystkie wyniki i uwagi zostaną opracowane w sprawozdaniu oraz udostępnione dyrektorowi przedszkola.

VII. Spodziewane efekty

Dzieci:

Innowacja wpłynie na:

- poznanie tradycji, folkloru swojej miejscowości, okolicy i kraju,
- poznanie historii, zabytków, miejsc pamięci narodowej,
- poznanie legend, baśni i postaci związanych z naszą historią,
- kształtowanie obywatelskiej postawy poszanowania tradycji i kultury własnego regionu,
- zdobywają wiedzę z edukacji patriotycznej na temat Polski w sposób kreatywny, gdyż posiadają zdolności wyobrażania, wymyślenia i tworzenia czegoś nowego, wykorzystując wyobraźnię, myślenie twórcze,
- w zdobywaniu wiedzy wykorzystują możliwości jakie daje literatura i internet, poznają historię,

- zabytki , miejsca pamięci narodowej,
- podniesienie umiejętności współpracy i postawy odpowiedzialności u dzieci,
 - wzbogacanie poprawnej polszczyzny, słownictwa oraz poprawnych wypowiedzi.

Nauczyciel:

- A.** wykorzystuje kulturę i tradycje regionu oraz kraju do przekazania treści historycznie ważnych w życiu młodego Polaka – patrioty,
- B.** jest twórczy i kreatywny poprzez podejmowanie szeregu działań w sposobie przekazu treści historycznych i patriotycznych, by kształtować pożądane postawy.

Wpływ na pracę przedszkola:

- podnoszenie jakości pracy placówki poprzez zaangażowanie dzieci w proponowane zadania,
- indywidualizacja dziecka – podnoszenie wyników edukacyjnych przedszkolaków,
- współpraca z rodzicami,
- promocja przedszkola w środowisku lokalnym i ogólnopolskim.

VIII. Podsumowanie

Niniejsza innowacja ma na celu zaprezentowanie korzyści płynących z podejmowanych aktywności dzieci przedszkolnych, z wykorzystaniem ich potencjału twórczego, naturalnej ciekawości, pomocnej przy poznawaniu piękna kultury i przyrody Dolnego Śląska oraz kraju ojczystego. Podejmowanie zadań będzie doskonałą okazją do spotkań, wspólnej zabawy w gronie przyjaciół i radosnego świętowania uroczystości o tematyce patriotycznej.

.....
data i podpis dyrektora

Innowacja zawiera treści o tematyce patriotycznej. Są to propozycje działań, jakie podejmuje nasze przedszkole każdego roku szkolnego. Dlatego w ramach współpracy, dzieląc się dobrymi praktykami, chcieliśmy się podzielić naszymi pomysłami na ciekawą formę pracy i metod o tejże tematyce, mając nadzieję, że może kogoś zainspirują do podobnych lub takich samych aktywności. Życzymy owocnych inspiracji do pracy.

*Opracowanie :
nauczycielki z Przedszkola Miejskiego Nr 6
z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi w Polkowicach,
Edyta Wojtowicz, Anita Gajda*

„MAŁY MIŚ W ŚWIECIE WIELKIEJ LITERATURY” – MIĘDZYNARODOWY PROJEKT EDUKACYJNY W PUBLICZNYM PRZEDSZKOLU W RADWANICACH

***„Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła”.
Wisława Szymborska***

Skarbem każdego człowieka jest zdrowie. W przedszkolu w Radwanicach dzieci wiedzą to już od najmłodszych lat, które, w myśl hasła przewodniego „O zdrowie trzeba dbać, nie dlatego, że jest ważne, ale dlatego, że bez zdrowia wszystko jest nieważne”, promują zdrowie wśród rodziców i innych członków rodziny. Nie zawsze jednak uświadamiamy sobie, że czytanie codzienne również wpływa na nasze zdrowie psychiczne.

W przedszkolu w Radwanicach w każdej sali znajdują się kąciaki książki, po które dzieci sięgają z przyjemnością w czasie zabaw dowolnych lub kierowanych. Przedszkole w ten sposób realizuje kierunkipolityki MEiN: *wspomaganie wychowawczej roli rodziny, wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro, podnoszenie jakości edukacji i działanie na rzecz poznawania polskiej kultury.*

W grupie 4 - latków „Rybki” realizowany jest Międzynarodowy Projekt Edukacyjnego „Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury”. Rozbudza on wśród dzieci zainteresowania czytelnicze oraz rozwija dbałość o zdrowie. Codzienne czytanie w towarzystwie maskotki Misia pozwala wprowadzić je w świat literatury oraz zachęcić rodziców do czytania w domu. **Codziennie czytanie dziecku dla przyjemności jest najskuteczniejszą metodą wychowania czytelnika - człowieka samodzielnie myślącego, posiadającego wiedzę i umiejętność jej poszerzania, kulturalnego, etycznego, z wyobraźnią, który umie radzić sobie w życiu przy pomocy rozumu.**

Razem z Misiem dzieci poznają polską literaturę. Pani Iwona Derkacz przedstawia swoim podopiecznym znane wiersze J. Brzechwy: „Na straganie”, „Pomidor”, „Warzywa”, „Ćwikła”, „Chrzan”, J. Tuwima „Rzepka”, „Okulary”, R. Witka „Gdzie kryją się warzywa”, E. Burakowskiej „Jeśli chcesz wyglądać ładnie”, „Najzdrowsze pod słońcem”, „Czy zgadniesz?”, I. Salach „Niejadek”, „Co lubimy?”, „Zdrowie”, J. Walczak „Czyścioszek PCK”, E. Szelburg-Zarembiny „Najmłodszy braciszek idzie spać”, A. Ziętkiewicz „Ja i moje zdrowie”, I. Salach „Czystość”. Rozmowa na temat przeczytanych treści pobudza myślenie dzieci, pomaga zdobyć wiedzę o świecie i wyrazić się w formie plastycznej.

Czytając z Małym Misiem w przedszkolu teksty związane z tematyką ekologiczną, zdrowotną, patriotyczną, ukazującą dziedzictwo kulturowe Europy, realizujemy moduły: „Czytamy razem z Małym Misiem”, „Kodujemy razem z Małym Misiem”, „Bajarz Misiowy”.

„Rybki” zapoznają się też z literaturą o zdrowiu. Prozdrowotne treści niosą ciekawe pozycje książkowe Schneider Liane: „Zuzia idzie do lekarza”, „Zuzia idzie do stomatologa”, „Zuzia jest chora”, „Zuzi rusza się ząb”. Opowiadania tej autorki nauczyły grupę, że warto dbać o zęby.

Moduł „Opowiem Wam o Polsce” rozwija wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw szlachetności i dbałości o zdrowie poprzez ocenę postaw bohaterów legendy „O Lechu, Czechu i Rusie”. Wspólne odśpiewanie hymnu „Mazurek Dąbrowskiego” w akcji „Szkółka do Hymnu” kształtował poczucie przynależności do grupy przedszkolnej i narodu. A wiersz W. Bełzy „Katechizm polskiego dziecka” umacniał patriotyzm dziecięcy.

W kolejnym półroczu czeka nas jeszcze wprowadzenie w kolejne moduły „Misiowe zajęcia pod chmurką”, „Misiowe recepty na pozytywne myślenie”, które będzie pomagać nam o zdrowie.

Wprowadzając moduł „Czytanie w domu”, dzieci zamiast pluszaka Misia wykorzystają jego załaminowane zdjęcie z dzienniczkiem dla rodziców. W dzienniczku rodzice będą wpisywać tytuły utworów, które zostały przeczytane, a dzieci wykonają pamiątkowe rysunki.

Na zakończenie projektu, w czerwcu, każde dziecko otrzyma dyplom, a przedszkole Certyfikat Wzorowej Placówki.

Jeśli chcemy żyć w kraju mądrych, uczciwych i kulturalnych ludzi, zadbajmy o to, by codzienne głośne czytanie przez 20 minut stało się priorytetem w naszym domu oraz w przedszkolu naszego dziecka.

„Nikt się nie rodzi czytelnikiem, czytelnika trzeba wychować codziennie, czytając dziecku dla przyjemności”.

Rodzice, czytajcie dzieciom książki! Czytanie dziecku od najmłodszych lat rozwija jego osobowość i wzbogaca słownictwo.

*Opracowanie:
Iwona Derkacz*

Jak rozprawiliśmy się z rozprawką

Na sam dźwięk słowa rozprawka niektórzy uczniowie kapitulują i walkowerem oddają zwycięstwo opowiadaniu. Osobiście lubię rozprawkę i bardzo zależało mi na tym, by przekonać do niej młodych ludzi. I tak to się zaczęło...

Najpierw ósmoklasiści stworzyli bank tematów, na które chcieliby napisać rozprawkę. Wykorzystaliśmy do tego Interactive presentation software - Mentimeter. Zarejestrowałam się tam w bezpłatnej wersji i stworzyłam prezentację, do której wygenerowałam link dla uczniów. Każdy mógł wpisać propozycje tematu do rozważenia i podpisać ją.

Następnie w Burza mózgów i głosowanie niezwykle łatwe. Darmowe narzędzie online | tricider dzieciaki dopisywały argumenty i głosowały na nie. Tu również, bez żadnych trudności, można założyć darmowe konto i wygenerować uczniom link do pracy

https://www.tricider.com/admin/3EMucp6GN5B/5driJoFZNLB

Dyskutować czy się kłócić?

Szukamy argumentów do naszych dyskusji

Ideas	Pros and cons	Votes
Czy odpoczynek jest potrzebny? by Mateusz B	+ jest potrzebny ponieważ bez niego będziemy zmęczeni by kuba + Odpoczynek jest ważny w życiu, ponieważ organizm potrzebuje przerwy od wysiłku, bo w innym przypo... more + Odpoczynek jest nam potrzebny. Bez niego organizm będzie co raz gorzej funkcjonował, a my sami bę... more by Julka Z + Odpoczynek jest potrzebny do regeneracji by Marcel Ko Add argument	3 Vote jk Julka Z Wiktoria Stanik
Czy ludziom jest potrzebna szkoła? by Dawid	+ tak, ponieważ gbywy nie ona to by ludzie by nie byli do uczeni - Nie bo wiedza jest dostępna wszędzie w Internecie i książkach by Marcel Ko + tak, ponieważ w szkole możesz poznać swoje zalety i wady, poznać swój charakter i nauczyć się życ... more by Mateusz B. + Szkoła jest ludziom zdecydowanie potrzebna. Bez niej poziom analfabetyzmu w kraju byłby wysoki, a... more by Julka Z	0 Vote

Na podstawie materiału z obu platform opracowałam kartę pracy porządkującą wiedzę na temat tezy/hipotezy, układania argumentów i przykładów.

Zadanie 3. Zapisz po 2 argumenty (0-6).

teza	argumenty
Warto mówić prawdę	A1: A2:
Odpoczynek to strata czasu	A1: A2:

Zadanie 4. Do podanych argumentów podaj przykład z życia (0-2).

ARGUMENT	Przykład z życia
Prawda boleśnie rani.	
Odpoczynek pozwala nabrać dystansu do życia.	
Przyjaciel ratuje od samotności.	
Wiedza wyzwala kreatywność.	

Zadanie 5. Do podanych argumentów podaj przykład z książki lub filmu. Pamiętaj, by zapisać tytuł dzieła, jego autora/reżysera oraz bohatera (0-4).

ARGUMENT	BOHATER	TYTUŁ DZIEŁA	AUTOR DZIEŁA
Prawda doprowadza do utraty życia.			
Sport wyzwala człowieka z nałogów			
Wiedza ratuje życie			
Miłość pobudza do działania			

Przypomnieliśmy także kompozycję rozprawki oraz charakterystyczne słownictwo. I wybiła godzina prawdy... zredagowania tekstu na temat miłości. Na prośbę uczniów nie musieli posługiwać się przykładami z lektur, ale kiedy nie muszą, właśnie chętnie to robią. Jakie wnioski wysnuli ósmoklasiści? Rozprawka nie jest straszna, a problem tkwi w znajomości treści lektur. Oby tylko skorzystali z tego doświadczenia :-)

*Katarzyna Marciniak,
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Arkadego Fiedlera w Polkowicach*

Na podsumowanie twórczości pana Jana

XVI-wieczna polszczyzna to wyzwanie dla siódmoklasisty. Jej odmienność od współczesnego języka polskiego może zniechęcić lub przeciwnie – zaintrygować i zachęcić. Tak było w tym roku szkolnym na lekcjach dotyczących fraszek, pieśni i trenów Jana Kochanowskiego. Wspólnie przebrnęliśmy przez zawiłości językowe i udało nam się zrozumieć twórczość renesansowego poety.

Na podsumowanie przygotowałam uczniom notatkę przestrzenną w formie małej książeczki, którą złożyli, wkleili do zeszytu i uzupełnili, pracując w grupach.

ur. zm.

to wiek

Zył i tworzył w epoce zwanej

(inaczej:).

To człowiek wykształcony/nie.

Mieszkał w

ZŁOTE CYTATY

Zapisz po jednym, ważnym wg Ciebie, cytacie z:

FRASZEK:

PIEŚNI:

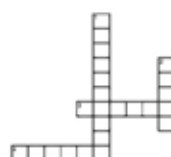
TRENÓW:

PRAWDA czy FAŁSZ?

1. Słowo fraszka w poezji J. Kochanowskiego oznacza gałądkę.
2. Pieśni J. Kochanowskiego to utwory sylabiczne.
3. Tren to pieśń wesoła i humorystyczna.
4. W starożytności treny pisano na cześć dzieci.
5. Pieśni podzielone są na strofy.
6. Fraszka jest krótka i żartobliwa.
7. Tren to utwór żałobny.
8. Pieśń to utwór rymowany.
9. J. Kochanowski stworzył cykl 8 trenów.
10. Fraszek kończy puentę.

ARCHAIZMY – słowa, których dziś już

rozwiąż krzyżówkę. Pracuj z podręcznikiem.

Podłoga:
3. Mały pod ręką,
4. Wzrost (10m).

Podłoga:
1. Wzrost (10m),
2. Kulek.

Inny archaizm, który zapadł ci w pamięci:

Jaki obraz człowieka i świata wylania się z twórczości poety?

CZŁOWIEK:

W literze K (jak K...) zapisz pojęcia, wartości kojarzące się z twórczością poety.

ŚWIAT:

imię, kl. 7

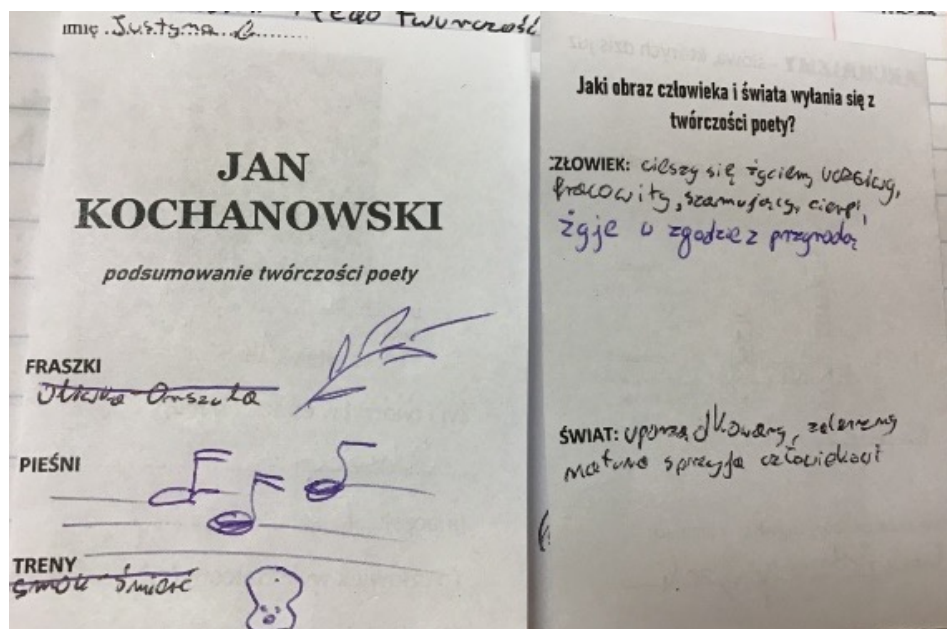
JAN KOCHANOWSKI

podsumowanie twórczości poety

FRASZKI

PIEŚNI

TRENY

NASZA KADRA

RENATA CZAPCZYŃSKA

dyrektor Powiatowego Ośrodka Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego
i Doradztwa Metodycznego w Polkowicach

KATARZYNA WALECKA-MAJ

specjalista ds. kształcenia ustawicznego nauczycieli

DORADCY METODYCZNI:

Małgorzata Majewska-Greń

język polski

Grzegorz Kochman

historia

Beata Mazurek

edukacja wczesnoszkolna, logopedia

Dorota Szmidt

język polski, biblioteka

Wiesław Ksenycz

języki obce

Adriana Ciupka

informatyka

Krystyna Bajon

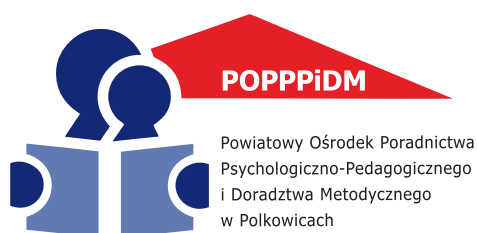
plastyka

Dorota Maksymczak

wychowanie przedszkolne, języki mniejszości narodowej i etnicznej

Justyna Marszałek

kształcenie specjalne

POWIATOWY OŚRODEK DORADZTWA METODYCZNEGO W POLKOWICACH

Placówka doskonalenia nauczycieli wchodząca w skład zespołu placówek pod nazwą Powiatowy Ośrodek Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doradztwa Metodycznego w Polkowicach.

ul. Targowa 1, 59-100 Polkowice
tel. 76 746 15 70, fax 76 746 15 71
podm@polkowice.edu.pl
www.polkowice.edu.pl

PLACÓWKA AKREDYTOWANA